

Förberedande studier

Vad är **HUX** (TUVA)?

Vad är **TELMA**?

ideo**grammi**

**Illustrerat material
som stöd för diskussionen**

Illustration av Ideogrammi.

Källan till texten är webbplatsen studieinfo.fi/wp/sv.

Materialet har producerats av Kehitysvammaisten Tukiliitto ry 2019. Översättningsarbete och HUX-uppdateringar (TUVA) har gjorts inom ramen för Rätt att kunna (Oikeus osata) / Nivus -programmet 2021.

1. Efter högstadiet

I slutet av högstadiet är det dags att fundera på vad du vill göra.

Du har många alternativ.
Du kan till exempel studera till ett yrke.

2. Yrkesinriktad grundexamen

Du kan ansöka om studieplats
till exempel i en yrkesskola.
Där kan du studera till ett yrke.

Du kan få speciellt stöd för dina studier.
Till exempel en tolk eller ett biträde
kan hjälpa dig med dina studier.

En grundexamen vid en yrkesskola
tar ungefär tre år.
Före studierna
kan du öva upp dina studiefärdigheter
i en utbildning som handleder för
examensutbildning, det vill säga **HUX**.

3. Handledande utbildningar

Det finns två handledande utbildningar:

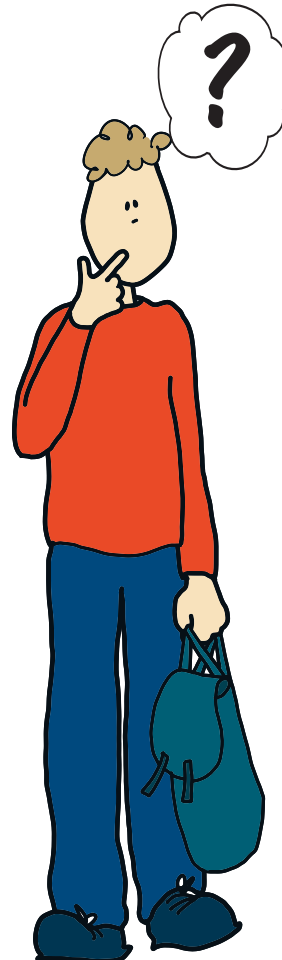
- **HUX** är en utbildning som handleder för examensutbildning
- **TELMA** är en förberedande utbildning inför arbetslivet och ett självständigt liv.

HUX

Vill du ännu fundera på vad som intresserar dig?
Undrar du vad du är bra på?
Behöver du öva på
dina studiefärdigheter?

I detta fall kan **HUX** vara
det rätta alternativet för dig.

HUX pågår vanligtvis i ett år.

TELMA

Behöver du öva på
att sköta dina egna ärenden?
Om du behöver övning,
kan **TELMA** passa för dig.

TELMA kan ta 1–3 år.

Utbildningens längd beror på
hurdana färdigheter och mål du har.

De förberedande utbildningarna leder inte direkt till ett yrke.

I de förberedande utbildningarna övas färdigheter som du
behöver i studierna och i vardagslivet.

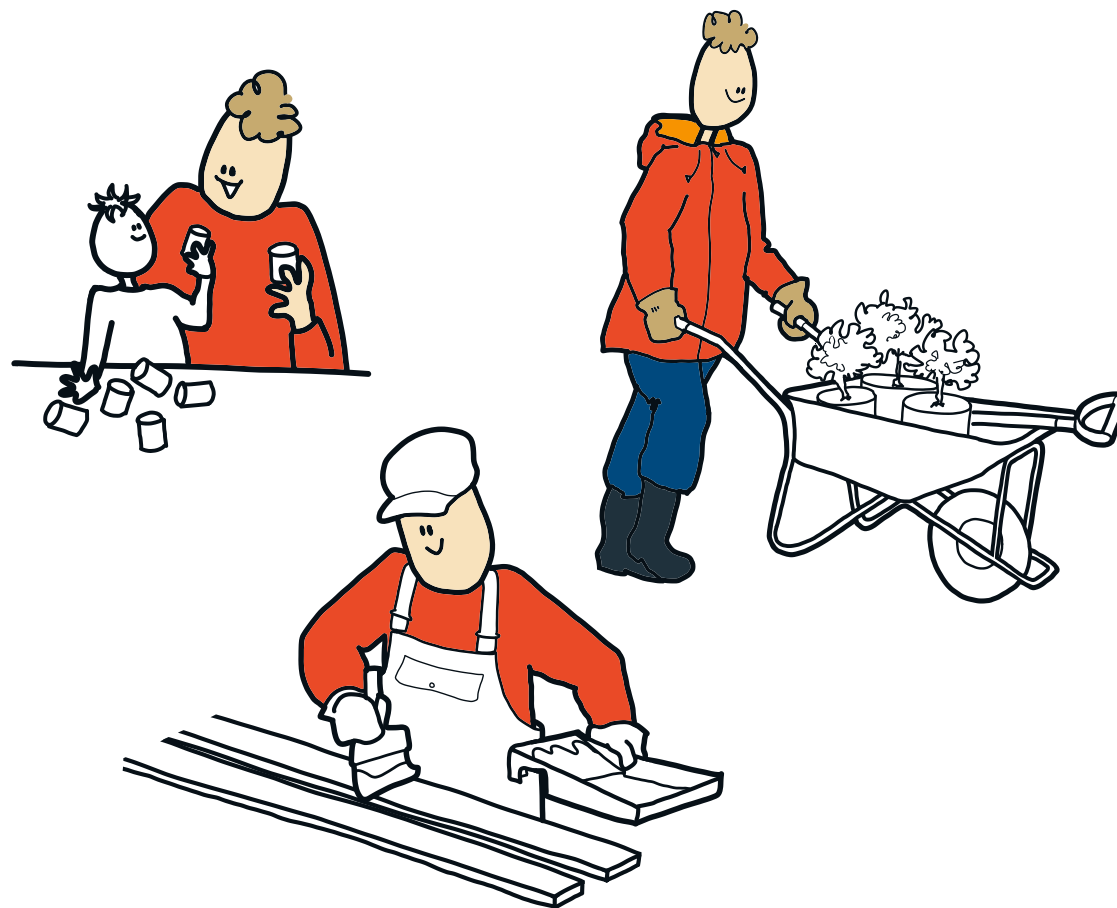
4. HUX

Om du inte är säker på vad du vill jobba med kan **HUX-utbildningen** passa för dig.

Målet är att i **HUX**

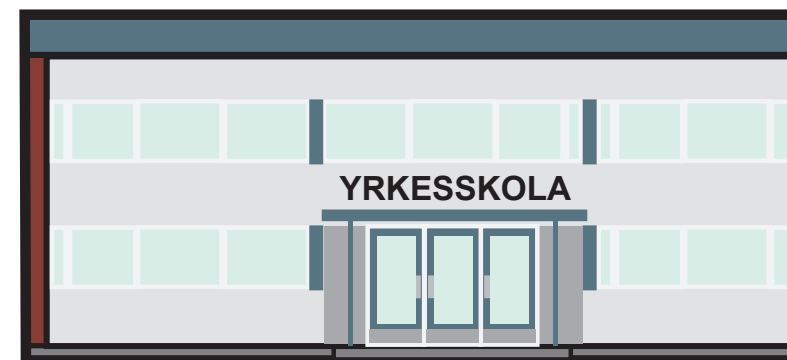
- ska du hitta ett yrke som passar dig
- du hittar en studieplats som passar dig.

I **HUX-utbildningen**

- kan du bekanta dig med olika yrken
- kan du fundera på vilket jobb skulle passa dig
- får du information om var man studerar till ett yrke
- kan du utveckla dina studiefärdigheter.

5. HUX

I HUX får du individuellt stöd för dina studier.
Du kan höja vitsord på ditt grundskolebetyg.
Du får fler färdigheter
som du behöver i studierna och i vardagslivet.
Du lär dig att söka information om olika saker.

Efter HUX kan du ansöka om
studieplats för en utbildning
som leder till en examen.

6. TELMA

TELMA-utbildningen förbereder dig inför arbetslivet och ett självständigt liv.

I TELMA lär du dig färdigheter som du behöver i studierna, arbetslivet och samhället.

Du lär dig att sköta om dig själv och dina egna ärenden.

Du lär dig färdigheter som du behöver i vardagen, till exempel

- hushållsarbete
- matlagning
- vardagsmotion
- tvättning.

Du lär dig att spendera pengarna klokt och att gå till

- affären
- hälsocentralen
- banken.

Du lär dig att använda till exempel

- telefon
- dator
- kalender.

Du lär dig att i samhället kunna klara av att

- känna till dina rättigheter och skyldigheter
- hämta hjälp om du behöver det.

7. TELMA

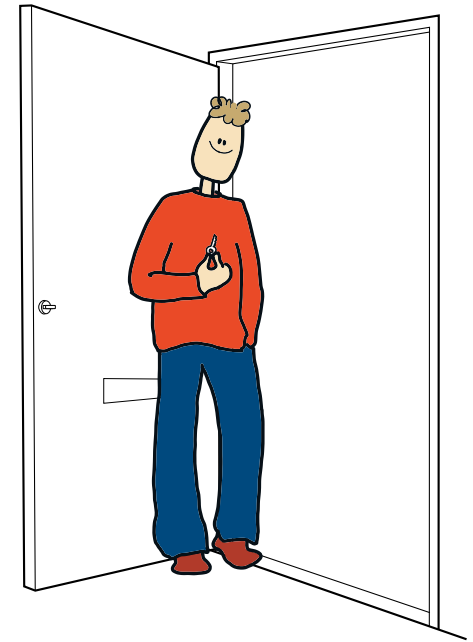
I TELMA lär du att arbeta tillsammans med andra och i olika situationer. Du lär dig att prata med nya människor. Du lär dig att ta emot handledning och få respons.

I TELMA

- övar du på olika typer av arbetsuppgifter
- lär du dig vilka jobb passar dig bäst
- får du information om arbete- och dagverksamhet och betalt arbete

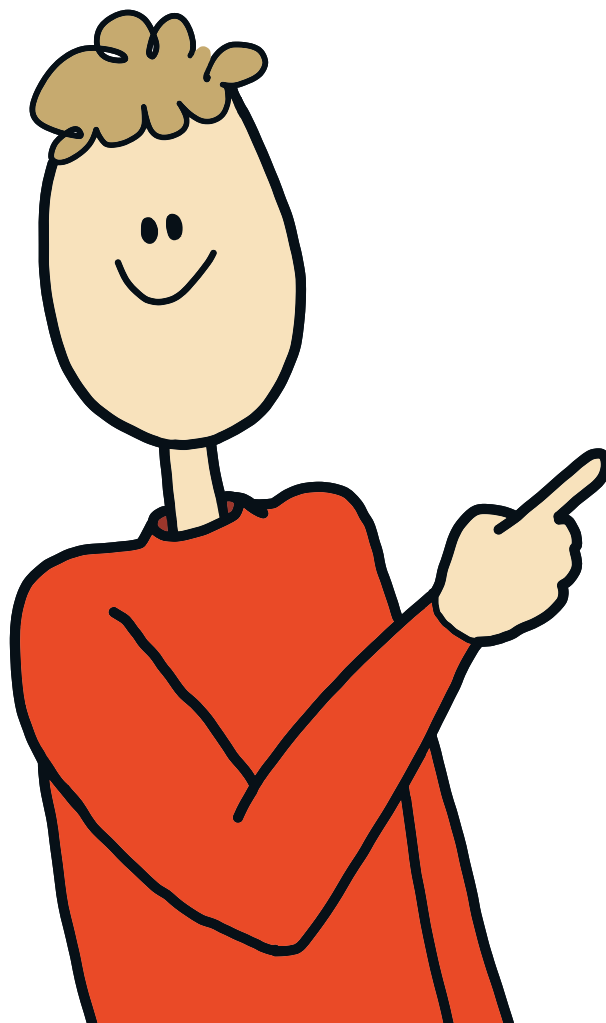
I TELMA får du information om olika alternativ för boende. Du kan fundera på vilken typ av hem du vill bo i.

Efter TELMA

- kan du få ett jobb eller börja med arbete- och dagverksamhet som passar dig
- kan du leva så självständigt som möjligt.

8. Ytterligare länkar

På webbplatsen studieinfo.fi hittar du information om olika studiealternativ och läroanstalter: www.opintopolku.fi

På AMEOs webbplats hittar du information om specialyrkesläroanstalter: www.ameo.fi

Dessa läroanstalter erbjuder också utbildning för personer med behov av särskilt stöd:
Suomen Diakoniaopisto

<https://www.sdo.fi/>

Savon ammattiopisto

<https://sakky.fi/fi>

Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä

<https://www.jedu.fi/>

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä

<https://www.redu.fi/fi>

Koulutuskeskus Salpaus

<https://www.salpaus.fi/>

Detta material kan skrivas ut från:

www.tukiliitto.fi/toiminta/tukiliiton-oppaat-ja-materiaalit/

Mer information finns på läroanstalternas webbplatser.